

2010-06-03

Dnr 43-2009:3998

Vargbroskolan
Box 1001
688 29 Storfors kommun

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Vargbroskolan
i Storfors kommun

Rektorn vid Vargbroskolan

Box 1001

688 29 Storfors

Tillsyn i Vargbroskolan

Grundskola årskurserna 4–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Vargbroskolan och Storfors kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid tillsynen kan konstateras att skolan efter Skolverkets inspektion år 2006 åtgärdat bristerna kring beslut för elever i särskild undervisningsgrupp och elever med anpassad studiegång. Inspektionen påpekade också brister för skolan vad gällde arbetet med kunskapsresultaten vid skolan och elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande. Tillsynen visar att dessa brister kvarstår.

Elevernas kunskapsresultat vid Vargbroskolan är låga i en jämförelse med resultaten i riket. Det genomsnittliga meritvärdet år 2009 var 179,6, att jämföra med snittet för riket 209,6. Andel elever med behörighet till nationellt program vid gymnasiet var 79, att jämföra med snittet för riket 89. Skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans samlade resultat analyseras och åtgärder vidtas så att förutsättningar för eleverna att nå ökad måluppfyllelse förbättras.

Även de särskilda stödåtgärderna behöver utvärderas och omprövas. Skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilda stödinsatser. Däremot ger skolan inte eleverna det särskilda stöd i samtliga ämnen som de har rätt till. Med tanke på de låga kunskapsresultaten är det anmärkningsvärt att såväl kvalitetsarbetet som det särskilda stödet brister vid skolan.

Vargbroskolan har en likabehandlingsplan som inte uppfyller kraven på en sådan plan. Tillsynen visar att skolan måste arbeta gemensamt för att utveckla det främjande och förebyggande arbetet mot kränkande behandling av elever och vuxna. Skolinspektionen vill särskilt påpeka vikten av att skolan aktivt arbetar för att vuxna inte kränker elever. Rektorn är ansvarig för att det vidtas åtgärder för att förhindra detta. Rektorn är också ansvarig för att leda skolans arbete mot högre kunskapsresultat så att alla elever ges förutsättningar att lämna skolan med godkända resultat i samtliga ämnen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Vargbroskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå mål att uppnå för årskurserna 5 och 9 i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper)
- Lärarna arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning och 2.2 Kunskaper)
- Lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning. (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Rektorn utreder inte och ser inte till att det vidtas åtgärder för att förhindra och förebygga att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har svårigheter i skolarbetet. (4 kap. 1 §, andra stycket skollagen)
- Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)

Rektorn och Storfors kommun har ansvar för att Vargbroskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Storfors kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Storfors kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Anna Wide deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

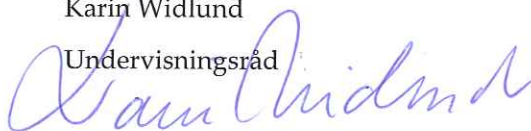
Hans Larsson



Enhetschef

Karin Widlund

Undervisningsråd



Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Vargbroskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Storfors kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Vargbroskolan den 25 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vargbroskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Vargbroskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Vargbroskolan

Tabell 1: Antal elever på Vargbroskolan

Vargbroskolan	Antal elever
Grundskoleklass	283

Källa: Statistik från skolan

Vargbroskolan är en skola för årskurserna 4–9. Till Vargbroskolan kommer också elever från Bjurtjärns skola för att gå årskurserna 7–9, dessa elever åker skolskjuts. Eleverna vid den närbelägna Kroppaskolan börjar vid Vargbroskolan i årskurs 4. Skolan är nybyggd och lokalerna ljusa och ändamålsenliga. Skolans motto är "En skola med lust i". Vargbroskolan ligger lite utanför centrum i centralorten Storfors och har tillgång till idrottshall och hockeyrink.

Vid Vargbroskolan finns den lokalintegrerade grundsärskolan för årskurserna 4–9 samt förberedelseklass för barn till de kvotflyktingar och ensamkommande barn kommunen tar emot. Denna klass kallas för "den internationella klassen".

Tillsynsprotokoll för Vargbroskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå mål att uppnå för årskurserna 5 och 9 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper

Motivering:

Vid Vargbroskolan finns en kvalitetsredovisning daterat 2007/08, redovisning för läsåret 2008/09 är inte upprättad. I kvalitetsredovisningen saknas en redogörelse över resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. I utvärderingen av den specialpedagogiska enheten "Lustgårdens" verksamhet för läsåret 2008/09 kan man utläsa att "samtliga elever når målen eller är på god väg att nå målen" i svenska, engelska och matematik, men det går inte att utläsa hur det går för de elever som läser svenska som andraspråk. Skolverkets officiella statistik SIRIS från år 2009 finns rapporterad statistik från skolan avseende resultatet vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. Denna statistik visar vid en jämförelse med resultatet för riket att elevernas resultat är lägre i samtliga tre ämnen. Skolan saknar en analys över resultatet och över hur skolan ska arbeta för att eleverna ska nå lägst målen för utbildningen. Tillsynen visar att varken rektorn eller lärarna har kunnat redovisa om eleverna i årskurs 5 når mål att uppnå i samtliga ämnen.

Betygsstatistik från Vargbroskolan avseende slutbetyg för elever i årskurs 9 läsåret 2008/09 visar att meritvärdet vid skolan sjönk drastiskt år 2009. Skolans meritvärde var 179,6 att jämföra med meritvärdet för riket som var 209,6. Andelen elever med behörighet till nationellt program vid gymnasieskolan var 79,3, att jämföra med riket 88,8. En genomgång av offentlig statistik för åren 2005-2008 visar att meritvärdet under dessa år legat runt 190,0. Skolan saknar aktuell kvalitetsredovisning och annan dokumentation där resultatet för år 2009 utvärderas och analyseras, detta i syfte att nå en högre måluppfyllelse vid skolan. Vid samtal med rektorn och lärare menar de att de hade en "speciell årgång elever" detta år och att detta är förklaringen till förändringen i meritvärde. Skolinspektionen vill påpeka att skolans uppdrag är att ge samtliga elever möjligheter att nå målen för utbildning och att skolans insatser för att nå detta mål ständigt måste utvärderas och omprövas, (se nedan i avsnittet Enskild elevs rätt).

En jämförelse mellan de nationella ämnesproven i årskurs 9 i svenska, engelska och matematik och slutbetygen i årskurs 9 år 2009 visar att 26,5% av eleverna hade högre

slutbetyg i ämnet svenska än resultatet vid det nationella provet visade. Intervjuer med lärare visar att de inte vet vad denna skillnad beror på, men att de tror att den massiva insatsen särskilt stöd som blev följd av resultatet vid det nationella ämnesprovet i svenska kan vara en anledning att eleverna klarade målen för att nå betyget godkänt i svenska i slutbetyg.

Skolinspektionen vill särskilt poängtera vikten av att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans samlade resultat analyseras och åtgärder vidtas så att förutsättningar för eleverna att nå ökad måluppfyllelse förbättras. Även de särskilda stödåtgärderna behöver utvärderas och omprövas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

- Lärarna arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, en likvärdig utbildning och 2.2 Kunskaper

Motivering:

Intervjuer med elever visar att undervisningen i liten omfattning är anpassad efter elevernas behov och förutsättningar då undervisningen i huvudsak är utformad på samma sätt för samtliga elever. Detta bekräftas av lärarna som menar att de kan använda olika läromedel i t.ex. matematik för att anpassa undervisningen, men i övrigt är det vid tillfällen när klassen arbetar t.ex. tematiskt som de har möjlighet att individualisera något mer. Eleverna berättar att de allt för sällan finner undervisningen stimulerande. I årskurserna 8 och 9 är det proven och betygen som styr lektionsinnehållet. Eleverna berättar vidare att de i de praktisk/estetiska ämnena kan få utmaningar och känna en lust till att lära som de sällan gör i de teoretiska ämnena.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

- Lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer.

Vid Skolverkets inspektion av Vargbroskolan år 2006 var elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet en av de punkter skolan hade att arbeta med. Inspektionen visade att elevernas inflytande över sitt eget lärande var begränsat och oftast handlade om i vilken ordning de kunde välja att utföra av läraren bestämda uppgifter. Elevernas möjlighet till inflytande varierade också beroende på vilken lärare de undervisades av.

Vid Skolinspektionens tillsyn år 2010 kan konstateras att skolan fortfarande inte arbetar på ett sätt som gör att elevernas inflytande och ansvarstagande blivit en större och mer självklar del av vardagen. Eleverna i både de yngre och äldre årskurserna berättar att det i de allra flesta fall fortfarande är läraren som bestämmer hur de ska arbeta med de olika momenten i kursplanerna och det är sällan som frågan om hur eleverna vill lära sig ställs. Det finns undantag, i företrädesvis samhällsorienterande ämnen kan eleverna uppleva att de har större möjlighet att vara med och påverka, i övrigt handlar påverkan mest om i vilken ordning de vill arbeta med av läraren givna alternativ. Vid intervju med lärarna bekräftar de elevernas bild och menar att här arbetar de ännu inte fullt ut efter författningarnas krav. De berättar att de har en diskussion i lärargruppen om att de under lång tid lagt all kraft på att få eleverna godkända i samtliga ämnen i förhållande till mål att uppnå i läroplanen och kursplanerna och att de därför har saknat tid för bland annat elevernas möjlighet till inflytande. De har också börjat diskutera hur de vill och har möjlighet att arbeta för att få eleverna att höja målbilden och att sikta högre än på betyget godkänd.

Skolinspektionen bedömer Vargbroskolan måste förbättra elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet. Skolinspektionen finner det också anmärkningsvärt att arbetet inte kommit längre sedan inspektionen år 2006.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Vargbroskolan har en likabehandlingsplan som är upprättad för läsåret 2009/10, denna innehåller bland annat en plan mot kränkande behandling. Planen saknar en kartläggning av den aktuella situationen vid skolan. Vidare saknar planen en beskrivning av vilka åtgärder skolan tänker genomföra under året för att förhindra kränkande behandling utan hänvisar till "vi tar itu med det om en sådan situation skulle uppstå". Planen saknar också utvärderingsdatum.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

- Rektorn utreder inte och ser inte till att det vidtas åtgärder för att förhindra och förebygga att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 7 § och 10 § skollagen

Motivering: I Storfors kommun är arbetet med att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling delegerat till rektorerna. Vid Vargbroskolan har all personal gått utbildning i SET (Social och emotionell träning) och alla klasser har ämnet livskunskap en lektionstimme per vecka. Enligt intervjuer med elever och lärare fungerar undervisningen i livskunskap olika beroende på lärarens intresse och engagemang för ämnet. Det finns lärare som känner sig "tvingade" att undervisa i ämnet och det finns lärare som tycker att lektionen är värdefull i skolans främjande och förebyggande arbete mot kränkande behandling. Personalen vid skolan har inte haft några gemensamma diskussioner om det normkritiska förhållningsätt som råder vid skolan och personalen kan ge exempel på tillfällen när en sådan diskussion hade varit till hjälp för att lösa uppkomna situationer. Under intervjuer med elever berättar de att det förekommer att vuxna kränker elever vid skolan och detta känner även rektorn och lärarna till. Rektorn har vidtagit åtgärder och bekräftar vid intervju att en utredning pågår.

Skolinspektionen vill betona vikten av att det omedelbart vidtas åtgärder då vuxna kränker elever och förutsätter att detta omedelbart upphör. Rektorn måste också ta ansvar för att det främjande och förebyggande arbetet för att förhindra att elever i framtiden riskerar att bli kränkta av vuxna vid skolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

- Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 §, andra stycket skollagen

Motivering:

Vid Vargbroskolan finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd, detta visar intervjuer med rektorn, lärare och resursteam. För elever i årskurserna 4–6 finns en specialpedagogisk enhet, kallad "Lustgården", för eleverna i årskurserna 7–9 finns "Vargkullen". Utöver dessa specialpedagogiska enheter finns resursskolan Forsbron som tar emot elever i behov av särskilda insatser. Till Lustgården och Vargkullen kommer elever för att få särskilt stöd i företrädesvis svenska, engelska och matematik, i resterande ämnen eleverna läser är det upp till lärare och arbetslag att se till att eleverna får det särskilda stöd de har rätt till. För elever som redan tillhör de specialpedagogiska grupperna är det möjligt att i mån av tid får särskilt stöd i andra teoretiska ämnen, men detta är inte vanligt.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

- Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Storfors kommun tar emot kvotflyktingar och ensamkommande barn. Vid Vargbroskolan går elever med annat modersmål än svenska och där modersmålet utgör det dagliga umgängesspråket för eleven. När eleverna kommer till Vargbroskolan får de en omedelbar tillhörighet i en klass, men går under den första tiden de flesta timmar i den så kallade "internationella skolan". Rektorn och lärare uppger att de elever som behöver studiehandledning på modersmålet inte får detta. Med studiehandledning på modersmålet ska eleven kunna utveckla sina kunskaper i olika ämnen trots att eleven inte behärskar det svenska språket. När studiehandledning uteblir riskerar eleven att komma efter i sin kunskapsutveckling.

